

TETŘÍVEK OBECNÝ (*Lyrurus tetrix*)

Taxonomie

Říše: živočichové (*Animalia*)

Kmen: strunatci (*Chordata*)

Třída: ptáci (*Aves*)

Řád: hřabaví (*Galliformes*)

Čeleď: tetřevovití (*Tetraonidae*)

Rod: tetřívek (*Lyrurus*)

V ČR druh **PŮVODNÍ**

Stupeň ohrožení

- dle IUCN: celosvětově **málo dotčený druh** (Least Concern - LC)
 - současný populační trend: klesající
- dle Červeného seznamu obratlovců ČR je to druh **ohrožený** (EN)

Ohrožující faktory

Nejzávažnějším faktorem působící úbytek jedinců je zřejmě významná změna v krajině a jejím obhospodařování, čímž se snižuje počet vhodných biotopů. Především vlivem vysoušení rašelinišť, kde tetřívek nalézal celý rok dostatek potravy i úkrytů. Zarůstání či osazování, případně zastavování otevřených ploch, vede k úbytku tokanišť. Negativně působí i zvyšující se tlak na turistické a sportovní využití území. Dále je prokázána predace hnízd prasetem divokým. Na území ČR se početnost tetřívka obecného od poloviny 20. století trvale snižuje. V období mezi roky 2000 a 2005, kdy bylo uskutečněno celostátní sčítání tetřívků, se stavy snížily asi o 20 %.

Legislativa

- dle Zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, se jedná o druh, který **není možné** obhospodařovat lovem
- dle Vyhlášky ministerstva životního prostředí České republiky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny je tetřívek obecný řazen do kategorie **silně ohrožený druh**

Popis

Tetřívek dosahuje velikosti kura domácího. Samec je černý s nafialovělým leskem, bílý je pouze spodek ocasu, spodina křídla a úzká křídelní páska. Nápadný je červený hřebínek nad okem a lyrovitý ocas. Samice je nenápadná, šedohnědá a černě proužkovaná.

Rozšíření

Vyskytuje se od západní Evropy přes velké území Eurasie až po Ochotské moře. Jedná se o stálý druh. Klíčové populace se vyskytují v Rusku, Finsku, Švédsku a Norsku. V ČR se vyskytuje ve významnějším množství hlavně v pohraničních horách, stabilní populace žije v Krušných horách, Jizerských horách a Krkonoších. Od poloviny 20. století probíhá v ČR snižování početnosti, pro období 2001–2003 činil odhad 800–1 000 kohoutů, odhad pro rok 2005 byl již pouze 650–700 kohoutů.

Biotop

Primárním prostředím tetřívka je tundra, v nižších zeměpisných šířkách obývá krajiny podobného charakteru. Vyskytuje se v různých typech stanovišť, jako jsou slatiny, rašeliniště, lesní paseky, vřesoviště aj.

Ekologie

Tok probíhá hromadně nebo samostatně v březnu až květnu na tokaništích, kterými jsou nejčastěji rozlehlé louky, paseky, imisní holiny, nebo na menších otevřených plochách (světliny, lesní cesty) v mladších porostech. Pro tok je typické pobíhání samců s roztaženým ocasem a spuštěnými křídly, kteří vyskakují do výšky a často mezi sebou bojují. Jedná se o polygammí druh. Hnízdo je umístěno na zemi ukryté v porostu. Snůška čítá kolem 9 žlutohnědých vajec. Inkubační doba trvá 25 až 27 dnů, na vejcích sedí pouze samice. Po vylíhnutí je sama vodí a vzletná jsou ve věku dva týdny. Rodina zůstává pohromadě až do konce srpna nebo září, kdy se oddělují do menších hejnek podle pohlaví.

Potrava

Potrava je z velké části rostlinná (především části dřevin a bylin, pupeny, jehnědy, listy, semena, bobule). Živočišná potrava převažuje hlavně na jaře (hmyz a pavouci).

